

Musæums-foreningens 25 Aars Jubilæum.

I Ondags fejrede „Foreningen Øen Amagers historiske Samling“ sin 25 aarige Bestaaen. I Musæums-
umsgaarden var samlet

C. ZIBRANDTSEN

Vi skal give et Resumé af Foreningens Virksomhed siden dens Stiftelse 1901.

Efter Initiativ af daværende cand. pharm., nu Apotheker i Odense, *Rud. Jørgensen*, mødte en Kreds af Mænd i Madsens Lokale i St. Magleby for at søge dannet Foreningen, hvis Opgave skulde være „at samle og frede om hvad der kunde tjene til Belysning af Øen Amager og dens Historie.“ Forfatteren *Holger Rosenberg* holdt et Foredrag om Øen. Foreningen stiftedes samme Aften og der valgtes en Bestyrelse paa 11 Medlemmer med Grdr., Sognefoged *C. Zibrandtsen* som Formand. Som Næstformand valgtes Dyr læge *F. J. Madsen*, Dragør, og som Sekretær Hr. *Rud. Jørgensen*. Direktør *C. M. Larsen*, Kastrup, skænkede det første Bidrag, 100 Kr.

Foreningen begyndte sin Virksomhed med at indsamle og købe saadanne Ting som havde kulturel Værdi og som kunde opbevares for Samlingen, indtil man fik bygget et Museum.

RUDOLF JØRGENSEN

Det nærmeste Formaal var naturligvis foreløbig at skaffe Medlemmer og Penge. Der rejstes hurtigt en udmærket Stemning for Sagen over hele Øen. Og da St. Magleby Hartkornsejere 1903 skænkede en Byggegrund til Museet, var man allerede da stærkt inde paa at faa opført en mindre Museumsbygning. For hurtigt at naa dette Maal, afholdtes i Sommeren 1904 en stor Fest i Kongelunden, som ogsaa gav et ikke ringe Overskud, men dog langt fra tilstrækkeligt til at Tanken om at bygge kunne realiseres. Byggeplanen var da foreløbig strandet, og det viste sig ret vanskeligt at faa Øens Beboere til at afstaa, eller give Tilsagn om Afstaaelse af deres gamle Ting saa længe der ikke fandtes et sikkert Sted, hvor de kunde opbevares.

KAI LIPPMANN

Foreningen levede i Stilhed nogle Aar. Flere af dens ledende Mænd afgik ved Døden aller bortrejste. Andre Opgaver for Øen, saaledes Tilvejebringelsen af *Amagerbanen*, meldte sig. Men Grosse-
rer *Kai Lippmann*, der 1904 afløste Hr. *Rud. Jørgensen* som Hovedsekretær, vedligeholdt Troen paa og Interessen for Museumssagen og virkede i Stilhed for dens Løsning.

Det var efter hans Initiativ, at

Foreningen rekonstrueredes 1912. Den ejede da et Beløb paa 3,700 Kr., foruden Byggegrunden. Den

C. Z. JANSEN

nye Bestyrelse med Grdr. *C. Z. Jansen* som Formand og Pastor *Vibæk* som Formand for Forretningsudvalget tog da fat paa sin tilsyneladende vanskelige Opgave med frisk Mod. En af de første Beslutninger, den tog, var om at indlede Forhandlinger med Grdr. *Dirch Jansen*, om Køb af hans Samling, der indeholdt et antikt Udstyr til en mindre Lejlighed. Den købtes for 8000 Kr. Da Foreningen ikke havde saa mange Penge, paatog Hr. *Lippmann* sig at lægge til hvad der manglede for hurtigt at faa Købet i Orden.

Saa begyndte Midlerne ogsaa fra andre Sider at strømme rigeligere. 1914 holdtes en Bazarfest i Kastrup, der gav et Overskud paa 3,600 Kr. St. Magleby Kommune skænkede 1000 r. Senere skænkede Bylavet (Hartkornsejerne) 2,000 Kr. Foreningen „*Dragørs Fremme*“ tilvejebragte ved to Sommerfester først 2,700 Kr. senere 2,500 Kr. Hartkornsejerne i Sundbyvester skænkede 1,000 Kr. En Privatmand havde testamentarisk betænkt Musæet, foruden med nogle Smykker og Tørklæder, med en Sum paa 15,000 Kr., som henstod i Overfor-mynderiet, men som en Arving skulde nyde Renten af saa længe han levede. Mange Private, Mænd og Kvinder, har ydet Gaver paa 100 og 200 Kr.

Nu arbejdede man for Alvor paa at bygge, til Trods for at Krigen havde gjort det mere end dobbelt saa dyrt. Arkitekt *Christiansen* havde udarbejdet Planer. Da hændte det 1920 at *Jacob Willumsen* Buurs gamle Gaard i St. Magleby blev ledig og ønskedes solgt. Efter Forslag af *Hans Ohlsen*, Sophiehøj, vedtoges det at købe den for 18,000 Kr. og indrette den til

Musæum. Ombygningen, der ledes af Ingeniør *Fuchs*, kostede straks 24,000 Kr. og senere betydeligt mere. Men her fik man en til Øjemeddets svarende gammel „*Hollændergaard*“ som en udmærket Ramme om den gennem Aarene tilvejebragte udmærkede kulturelle Samling.

Den 14 Juni 1922 fandt Aabningen Sted ved en festlig Højtidelighed i Overværelse af Pressen, den hollandske Minister og Generalkonsul, Stiftamtmanden og mange andre repræsentative Mænd. I den Anledning forfattedes et Festskrift om Musæets Tilblivelse. Senere paa Aaret, den 7. Septbr. havde Musæet Besøg af den hollandske Dronning og Prinsgemalen samt den danske Kongefamilie. Ved denne Lejlighed var der stor Fest med Fastelavnsridning, Tøndeslagning paa Dragør og Dystløb i Havnen. 50,000 Mennesker overværede Højtideligheden i St. Magleby og Dragør. Der optoges en Film til Minde om Dagen.

Kunstmaler *Paul Fischer* har til Musæet skænket et stort Billede. Fra 400 Aars-Festen for Hollændernes Indførelse til Amager, hvor Alt hvad der da (1921) var tilbage af Nationaldragten er taget med, og hvor Kongefamilien og forskellige Autoriteter danner Midtpunktet.

Siden da er der indrettet to Stuer, nemlig en saakaldt „dansk“ Amagerstue fra *C. C. Jansens* Gaard i Tømmerup og en Billed- og Samlingsstue, hvis Indretning Foreningens Sekretær, Hr. *Kai Lippmann*, har bekostet.

Foreningen skylder i det hele taget Hr. *Lippmann* en stor Del af Æren for Musæets Tilværelse. Uden hans stadige Interesse og altid redbonne økonomiske Støtte var det ikke blevet hvad det nu er: et fyldigt og smukt Billede af Amagers Hollænderkultur, hvilket er anerkendt fra alle Sider.

Musæet repræsenterer nu sikkert en Værdi paa 100,000 Kr. Der arbejdes stadig paa at gøre det gældfrit, som en selvejende Institution. Til dets yderligere Konsolidering har Hr. *Lippmann* og en Del formaaende Mænd i København og paa Amager, bl. a. Overretssagfører *V. Falbe-Hansen* (Formand), hollandsk Generalkonsul *Rietbergen* og Bankdirektør *Marckmann Hansen*, dannet en Sammenslutning under Navnet „*Amagermusæets Venner*“, hvis Opgave er at skaffe en fast Støtte til Musæets Trivsel og Udvidelse.